

Oppdatering av emneinnhold, endringer av læringskrav/litteratur og aktuelt undervisningsmateriale til høsten 2022

Oppsummering

1. studieår

JUS1211 Familierett: Endringer i litteratur og læringskrav for å gjøre rom for tydeligere kjønnsperspektiv

2. studieår

JUS2111: Endringer i emnebeskrivelse og læringskrav for internasjonale menneskerettigheter er av større art og legges frem for PMR 3. mai

JUS2211:

- EØS-rett: Ny hovedlitteratur
- Alminnelig forvaltningsrett: Ny tilleggslitteratur
- Velferdsrett:
 - Oppdatert innføringslitteratur, oppdatert hovedlitteratur, ny hovedlitteratur, oppdatert tilleggslitteratur, ny tilleggslitteratur
 - Endringer i emnebeskrivelse og læringskrav

3. studieår

Det er ikke meldt inn endringer

4. studieår:

JUS4122 rettssosiologi: Endring i litteratur

JUS4212 Sivilprosess: Endringer i hovedlitteratur, endring i angivelse av litteratur, ny tilleggslitteratur

Norske valgemner

JUR1280 Internasjonal privatrett:

- Endringer i emnebeskrivelse og læringskrav
- Endringer i hovedlitteratur

JUS5280 Internasjonal privatrett:

- Endring i emnebeskrivelse og læringskrav
- Endringer i litteratur

JUR1511/JUS5511 Arbeidsrett – den individuelle del: Oppdatering av litteratur

JUS5061 Domsanalyse og domsskriving: Endring i litteratur

JUS5940 Offentlige anskaffelser: Endringer i litteratur

Engelske valgemner

Det er ikke meldt inn endringer

HUMR programmet

Det er ikke meldt inn endringer

Forslag til pensumendringer for å gjøre rom for et tydeligere kjønnsperspektiv i familieretten:

Ut av pensum:

Parkinson, Patrick (2011) "Between Two Conflicting Views of Separation and Divorce" i *Family law and the indissolubility of parenthood*

11 s.

Sverdrup, Tone (2021) Familieretten 9. utg. ut av pensum:

§ 1 II – IV (Bakgrunn) - 7 s.

§ 9 V Formuesordningen i internasjonale ekteskap - 2, 5 s.

§ 13 XII (ektepakt i praksis) - 4,5 s.

§ 22 VI Retten til innbo i særlige tilfeller - 0,5 s

23 Bruksrett til bolig - 7,5 s.

Samlet ut av pensum: **33 s.**

Vi foreslår samtidig at 2 artikler fra antologien *Kjønn og rett* tas inn:

Fredwall, Katrine Kjærheim (2022) «Familieformueretten i et kjønnsperspektiv» i *Kjønn og rett*. –18 s.

Wærstad, Tone Linn (2022) «Transnasjonal familierett sett i et kvinneperspektiv» i *Kjønn og rett*. 16 s.

Samlet inn i pensum: **34¹**

Forslag til endringer i læringskrav:

Vi foreslår at læringskravene justeres slik:

- Læringskrav JUS1211
- Familierett
- Kunnskap om
- Strekpunkt 2 "Hovedlinjer i lovvalsreglene (Internasjonal privatrett)" tas ut.
- Nytt punkt tas inn: "Kunnskap om de familierettslige reglenes virkning i samfunnet med særlig vekt på et kjønnsperspektiv".

¹ Boken er pt. Ikke trykt slik at det kan bli mindre justeringer i lengden sammenlignet med siste forlagskorrektur.

ENDRINGSFORSLAG TIL LITTERATUR

I dette skjemaet fyller du inn eventuelle endringer du ønsker å foreslå, med virkning fra og med **HØSTEN 2022**.

Husk at totalt antall sider i hovedlitteraturen må være innenfor sidetallsnormen: maksimalt 40 sider pr studiepoeng for emner 1.-3. studieår og 60 sider per studiepoeng for emner på 4.-5. studieår. Forslag som overstiger sidetallsnormen utover det rimelige vil ikke bli vedtatt av PMR. For at studieårsansvarlig skal innstille forslag til endringer må antall sidetall i hovedlitteraturen påføres skjemaet.

Skjemaet må returneres til undervisningsplanlegger for ditt emne innen **11. APRIL 2022** på e-post

Emnekode: JUS2211	Fagområde: EØS-rett
Navn på ansvarlig faglærer: Ole-Andreas Rognstad og Finn Arnesen	
Forslag til endring i litteratur (både hovedlitteratur, støttelitteratur og tilleggslitteratur. Merk at det kun er hovedlitteratur som omfattes av sidetallsnormen. Antall sidetall må fylles inn):	
Forslag til ny hovedlitteratur fom høsten 2022:	
- <i>Alternativ 1:</i> Finn Arnesen, Simen Hammersvik, Erling Hjelmeng, Olav Kolstad, Ole-Andreas Rognstad, «Oversikt over EØS-retten», Universitetsforlaget 2022, kapittel 3, 4.5, 8.1, 8.4, 8.5, 11 unntatt 11.2 og 11.3, 12 unntatt 12.3.2-12.3.5, 13 unntatt 13.2.2-13.2.5 og 13.3 og Halvard Haukeland Fredriksen og Gjermund Mathisen, EØS-rett, 4. utg., Fagbokforlaget 2022 kapitlene II, punkt 2.1, 2.2, 2.3 3.1, 3.2 og 3.3, IV, punkt 1-7, VIII, punkt 1-6, IX, punkt 5	
(Til sammen ca. 250 s.)	
- <i>Alternativ 2:</i> Finn Arnesen, Simen Hammersvik, Erling Hjelmeng, Olav Kolstad, Ole-Andreas Rognstad, «Oversikt over EØS-retten», Universitetsforlaget 2022, kapitlene 3, 4, 6.4, 6.5, 7, 8.1-8.5.4, 9, 10, 11.2-11.3, 12.2-12.3.5, 13.1-13.2.6, 21.4 og 25-27	
(Til sammen ca. 250 s.)	

Forslag til internasjonale rettskilder og/eller fremmedspråklig litteratur:
Forslag til rettskilder/litteratur som vil bedre kjønnsmessig balanse i faget/emnet. Er det aktuelle kjønnsperspektiv som kan inkluderes i faget?:
Totalt antall sider hovedlitteratur: 250 (uendret ift dagens hovedlitteratur)

ENDRINGSFORSLAG TIL LITTERATUR

I dette skjemaet fyller du inn eventuelle endringer du ønsker å foreslå, med virkning fra og med **HØSTEN 2022**.

Husk at totalt antall sider i hovedlitteraturen må være innenfor sidetallsnormen: maksimalt 40 sider pr studiepoeng for emner 1.-3. studieår og 60 sider per studiepoeng for emner på 4.-5. studieår. Forslag som overstiger sidetallsnormen utover det rimelige vil ikke bli vedtatt av PMR. For at studieårsansvarlig skal innstille forslag til endringer må antall sidetall i hovedlitteraturen påføres skjemaet.

Skjemaet må returneres til undervisningsplanlegger for ditt emne innen **11. APRIL 2022** på e-post

Emnekode: JUS2211	Fagområde: Alminnelig forvaltningsrett
Navn på ansvarlig faglærer: Sigrid Stokstad	
Forslag til endring i litteratur (både hovedlitteratur, støttelitteratur og tilleggslitteratur. Merk at det kun er hovedlitteratur som omfattes av sidetallsnormen. Antall sidetall må fylles inn):	
Endringer i tilleggslitteratur:	
Tas ut: Tvedt, Morten Walløe, Oslo, Gyldendal juridisk, 2012, totalt antall sider 466 (Det har kommet ny utgave som jeg ikke har vurdert enda.)	
Tas inn: Anders Løvlie, Feil og ugyldighet i forvaltningsretten, KRITISK JUSS. ÅRGANG 47 nr. 4, s. 214–327. DOI: https://doi.org/10.18261/ISSN.2387-4546-2021-04-01	

Forslag til internasjonale rettskilder og/eller fremmedspråklig litteratur:

Forslag til rettskilder/litteratur som vil bedre kjønnsmessig balanse i faget/emnet. Er det aktuelle kjønnsperspektiv som kan inkluderes i faget?:

Totalt antall sider hovedlitteratur:
Samme som tidligere.

ENDRINGSFORSLAG TIL LITTERATUR

I dette skjemaet fyller du inn eventuelle endringer du ønsker å foreslå, med virkning fra og med **HØSTEN 2022**.

Husk at totalt antall sider i hovedlitteraturen må være innenfor sidetallsnormen: maksimalt 40 sider pr studiepoeng for emner 1.-3. studieår og 60 sider per studiepoeng for emner på 4.-5. studieår. Forslag som overstiger sidetallsnormen utover det rimelige vil ikke bli vedtatt av PMR. For at studieårsansvarlig skal innstille forslag til endringer må antall sidetall i hovedlitteraturen påføres skjemaet.

Skjemaet må returneres til undervisningsplanlegger for ditt emne innen **11. APRIL 2022** på e-post

Emnekode: JUS2211	Fagområde: Velferdsrett
Navn på ansvarlig faglærer: Ingunn Ikdahl	
Forslag til endring i litteratur (både hovedlitteratur, støttelitteratur og tilleggslitteratur. Merk at det kun er hovedlitteratur som omfattes av sidetallsnormen. Antall sidetall må fylles inn):	
Hovedlitteratur:	
<i>Velferdsrett I. Grunnleggende rettigheter, rettssikkerhet og tvang.</i> Aslak Syse og Morten Kjelland. Gyldendal, 7. utgave, 2022. Boken ligger hos forlaget, og publiseres sent våren 2022. Sideangivelsene nedenfor er hentet fra siste versjon av forfatterens dokument.	
Følgende kapitler/underkapitler er hovedlitteratur (unntatt avsnitt i petit):	
- Kapittel 2 «Rettighetstenkningen i velferdsretten» (ca 50 s) - Kapittel 4 «Helse- og omsorgstjenester fra kommunen» (ca 50 s) - Kapittel 6 «Sykdomsbaserte trygdeytelser». Kun punktene 6.1-6.4 (ca 45 s) - Kapittel 7 «Trygdeytelser på bakgrunn av barneomsorg og familieforhold». Kun punktene 7.1-7.2 og 7.5 (ca 25 s) - Kapittel 9 «Fattigdomsbekjempelse, økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsprogram». Kun punktene 9.6-9.8 (ca 20 s) - Kapittel 10 «Tvangshjemler og tvangsbruk i velferdsretten». Kun punktene 10.5-10.7 og 10.9-10.10 (ca 95 sider)	
Ingunn Ikdahl, «Livsløp, normer og kropp: kjønnsperspektiv på velferdsretten». Kapittel 5 i <i>Kjønn og rett. Kvinne-, kjønns- og likestillingsperspektiver i jusstudiet</i> , red. Ikdahl, Hellum, Asland, Bruserud, Hjort, Jonassen og Skilbrei. Cappelen Damm 2022. Boken ligger hos forlaget, og publiseres (open access) sent våren 2022. Om lag 15 sider.	
Introduksjonslitteratur/støttelitteratur/tilleggslitteratur	
<u>Innføringslitteratur</u>	
<i>Velferdsrett I. Grunnleggende rettigheter, rettssikkerhet og tvang.</i> Aslak Syse og Morten Kjelland. Gyldendal, 7. utgave, 2022.	
Følgende kapitler/punkter er innføringslitteratur:	
- Kapittel 1. «Grunnbegreper og grunnprinsipper i velferdsretten»	

- Kapittel 9 «Fattigdomsbekjempelse, økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsprogram». Underpunktene 9.1-9.5
- Kapittel 10 «Tvangshjemler og tvangsbruk i velferdsretten». Punktene 10.1-10.4.

Ikdahl, Ingunn: «Rettsikkerhet i velferdsstaten». *Tidsskrift for familierett, arverett og barnevernrettslige spørsmål*, nr. 1 2020 (vol. 18), s. 3-6.

Tilleggs litteratur

(NYE OPPFØRINGER)

Velferdsrett I. Grunnleggende rettigheter, rettsikkerhet og tvang. Aslak Syse og Morten Kjelland. Gyldendal, 7. utgave, 2022.

- De delene av boken som hverken er hovedlitteratur eller innføringslitteratur.

Sentrale helserettslige emner. Befring, Kjelland, Syse. Gyldendal 2016

Ikdahl, Ingunn: "Masseforvaltning og rettsikkerhet". I *Festskrift Jussbuss 50 år - Saksbehandling, rettspolitik, utdanning, forskning* (red. Løvlie, Hodnefjeld, Olthuis), s. 118-130 (tilgjengelig open access her: <https://foreninger.uio.no/jussbuss/publikasjoner/jussbuss-50-ar/Masseforvaltning%20og%20rettsikkerhet.pdf>)

(I DAG OPPFØRT SOM HOVEDLITTERATUR, FLYTTES TIL TILLEGGLITTERATUR)

Ikke stykkevis og delt. Om Arbeids- og velferdsetatens EØS-rettslige forpliktelser. Ingunn Ikdahl, Christian Franklin, Martin Hennig og Johan Vorland Wibye (2019).

Tilgjengelig (open access) fra denne siden: <https://www.nav.no/no/nav-og-samfunn/kontakt-nav/feiltolkning-av-eos-reglene/rapport-juridisk-gjennomgang-av-eos-rettslige-forpliktelser>

(OPPDATERING AV DET SOM ALLEREDE STÅR SOM TILLEGGLITTERATUR)

Mye av det som ligger i Leganto som tilleggslitteratur i dag bør videreføres – men noen må oppdateres der det er nye utgaver.

Jeg angir ikke fulle referanser på det som ligger der allerede, men kommenterer dem kort:

- Bjørn Bogstad, Trygd og pensjon i EØS, kap 1 og 2, **beholdes** slik den står
- Bendiksen og Haugli, Sentrale emner i barneretten: **oppdateres** til nyeste utgave (2021?)
- Bårdsen, Høyesteretts praksis på psykiatrifeltet (2016): **beholdes** slik den står
- Holgersen, Sykdom, symptomer og diagnoser: **beholdes** slik den står
- Høstmælingen m.f.l, Barnekonvensjonen: barns rettigheter i Norge: **oppdateres** til nyeste utgave (2020?)
- Ikdahl og Strand, Rettigheter i velferdsstaten: **beholdes** slik den står
- Ikdahl, Hvilken vekt skal man legge på Trygderettens praksis? **Beholdes** slik den står
- Ketscher, Socialret: **oppdateres** til nyeste utgave
- Kjellebold, Sosiale menneskerettigheter (2006) – denne **strykes**
- Syse m.fl., Velferdsrett II – Barneverns og sosialrett (2018) – **beholdes** slik den står
- Syse, Tvungent psykisk helsevern (2016) – denne **strykes**

Forslag til internasjonale rettskilder og/eller fremmedspråklig litteratur:

Både menneskerettigheter og EØS-rett er behandlet en rekke steder i litteraturen. Dels som egne punkter, dels integrert i teksten. Se særlig kap. 2.2 i læreboka (om rettskilder, egne punkter om menneskerettigheter og EØS), og 10.5 (om menneskerettighetenes integritetsvern og tvangsbruk)

Forslag til rettskilder/litteratur som vil bedre kjønnsmessig balanse i faget/emnet. Er det aktuelle kjønnsperspektiv som kan inkluderes i faget?:

Artikkelen av Ingunn Ik Dahl (2022) som står som hovedlitteratur ovenfor bidrar både til å styrke kjønnsperspektiv på faget, og med en kvinnelig forfatter.

Totalt antall sider hovedlitteratur:

Velferdsrett I inneholder en god del petitavsnitt. Jeg har forsøkt å gjøre forsiktig fradrag for disse i sidetallene angitt ovenfor, og det totale antallet sider er da rundt 300.

ENDRINGER AV EMNEBESKRIVELSE/LÆRINGSKRAV

EMNEKODE OG EMNENAVN

JUS2211 (Forvaltningsrett og EØS-rett). Fag: Velferdsrett

OPPDATERT BESKRIVELSE AV FAGOMRÅDET

Fyll inn

Velferdsretten handler om sentrale del av forvaltningens virksomhet, både når den fordeler goder og når det brukes tvang. Disse spørsmålene er i stor grad regulert i særlovgivning, men reiser også viktige spørsmål om forholdet til alminnelig forvaltningsrett, EØS-rett, Grunnloven og menneskerettigheter.

Emnet behandler reglene som sikrer borgerne grunnleggende rettigheter av velferdsstatlig karakter, så som rett til helsetjenester, sosiale tjenester, og trygdeytelser ved sykdom, omsorg for barn m.v.

Emnet behandler også regler i barnevernsloven og psykisk helsevernloven som åpner for ulike tvangstiltak. Disse kan gjennomføres av hensyn til vedkommende selv eller av hensyn til samfunnet, men tiltak må holde seg innenfor legalitetsprinsippet og menneskerettighetene, for eksempel vern mot inngrep i privat- og familieliv.

OPPDATERTE LÆRINGSKRAV (Kunnskap, ferdigheter og generell kunnskap)

Fyll inn

Kunnskaper

Studenten skal ha god forståelse av følgende generelle temaer:

- Rettighetsbegrepet i velferdsretten
- Rettssikkerhetsgarantiene i velferdsretten
- Rettskildesituasjonen i velferdsretten
- Forholdet mellom velferdsretten, menneskerettighetene, Grunnloven og EØS-retten

Studenten skal ha god forståelse av følgende tjenester, stønadsordninger og tiltak:

- Reglene om rett til helse- og omsorgstjenester fra kommunen
- Reglene om rett til trygdeytelser ved sykdom: Sykepenger og arbeidsavklaringspenger
- Reglene om rett til ytelser ved omsorg for barn: trygdeytelser ved fødsel og adopsjon, samt reglene om kontantstøtte
- Reglene om økonomisk sosialhjelp etter lov om sosiale tjenester i NAV
- Reglene om barnevernets adgang til tvangstiltak overfor barn og foreldre
- Reglene om tvungent psykisk helsevern

Studenten skal ha kjennskap til:

- Velferdspolitiske hensyn og debatter, inkludert arbeidslinja og kjønnsperspektiv

Ferdigheter

Studenten skal kunne:

- Identifisere velferdsrettslige problemstillinger i et saksforhold
- Drøfte og løse konkrete rettsspørsmål i velferdsretten
- Analysere vedtak om rettighetsbaserte ytelser og vedtak om tvangsinngrep
- Foreta vurderinger av slike vedtaks gyldighet i lys av rammer gitt i Grunnloven, menneskerettighetskonvensjoner, EØS-rett, lover og forskrifter
- Formulere og formidle kunnskaper om velferdsrettslige problemstillinger
- Foreta rettspolitiske vurderinger av rettsreglene på dette området

Generell kompetanse

Studenten skal kunne:

- Arbeids med velferdsrettslige spørsmål i forvaltningsorganer og andre institusjoner, domstoler og advokatvirksomhet

- Vurdere velferdsrettens regler kritisk og selvstendig i lys av EØS-rett, Grunnlov og menneskerettigheter, så vel som rettssikkerhet, kjønnsperspektiv og andre velferdspolitiske hensyn og debatter.

BEGRUNNELSE/BAKGRUNN/ANDRE KOMMENTARER

Fyll inn

Våren 2022 kommer en ny utgave av *Velferdsrett I* (red. Syse og Kjelland), som i en årrekke har utgjort den langt største delen av fagets hovedlitteratur. Den nye utgaven har blitt lengre enn tidligere utgave, og dette ga foranledning til å se nærmere på hvilke temaer og hvilken litteratur som skal inngå i faget. Studentene kan åpenbart ikke studere alle ytelser og alle regelverk knyttet til velferdsstaten. For at studentene skal kunne få tilstrekkelig grundig forståelse av de feltene de studerer (både tvangshjemler og rettskrav), var det nødvendig å se nærmere på utvalget av hvilke temaer de skal ha kunnskap om.

Denne oppdateringen av fagbeskrivelse og læringskrav er utformet etter dialog med faglærerne. Antallet trygdeytelser ble litt redusert (uføretrygd og dagpenger ble tatt ut). Innen helseretten er emner knyttet til spesialisthelsetjenesten tatt ut for å gi bedre plass til reguleringen av de kommunale ytelsene. Det er nå samsvar mellom læringskrav, fagbeskrivelse og litteraturlistene.

ENDRINGSFORSLAG TIL LITTERATUR

I dette skjemaet fyller du inn eventuelle endringer du ønsker å foreslå, med virkning fra og med **HØSTEN 2022**.

Husk at totalt antall sider i hovedlitteraturen må være innenfor sidetallsnormen: maksimalt 40 sider pr studiepoeng for emner 1.-3. studieår og 60 sider per studiepoeng for emner på 4.-5. studieår. Forslag som overstiger sidetallsnormen utover det rimelige vil ikke bli vedtatt av PMR. For at studieårsansvarlig skal innstille forslag til endringer må antall sidetall i hovedlitteraturen påføres skjemaet.

Skjemaet må returneres til undervisningsplanlegger for ditt emne innen **11. APRIL 2022** på e-post

Emnekode: JUS4122	Fagområde:
Navn på ansvarlig faglærer: Peter Scharff Smith (H22)	
Forslag til endring i litteratur (både hovedlitteratur, støttelitteratur og tilleggslitteratur. Merk at det kun er hovedlitteratur som omfattes av sidetallsnormen. Antall sidetall må fylles inn):	
Ud:	
• Skjølsvik, Tale ; Breunig, Karl Joachim "Virtual law firms: An exploration of the media coverage of an emerging archetype", International journal of law and information technology, 2018, pp. 64-88, DOI: 10.1093/ijlit/eax023 • HR-2020-2472-P, (sak nr. 20-051052SIV-HRET) Dom i klimasøksmålet.	
Ind:	
• Lohne, Kjersti, and Marte Rua. "Rettspolitisk mobilisering og strategisk sakførsel mot isolasjon i norske fengsler." Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab 108.1: 118-135. • Anne Hellum, Kristin Bergtora Sandvik og May-Len Skilbrei «Kjønn, makt og rett. Samfunnsfaglige perspektiver på og i kvinneretten» (forthcoming) i Ingunn Ikdahl, Anne Hellum, John Asland, Herman Bruserud, Maria Astrup Hjort, Bjørk Gudmundsdottir Jonassen og May-Len Skilbrei (red.) <i>Kjønn og rett. Kvinne-, kjønns- og likestillingsperspektiver i jusstudiet</i>, Cappelen 2022, 25 sider. • Leif Petter Olaussen «Juristprofesjonen - en lagdelt sosial elitegruppe», Kritisk juss, pp 134 – 160, 26 Oktober 2015	

Forslag til internasjonale rettskilder og/eller fremmedspråklig litteratur:

Forslag til rettskilder/litteratur som vil bedre kjønnsmessig balanse i faget/emnet. Er det aktuelle kjønnsperspektiv som kan inkluderes i faget?:

Totalt antall sider hovedlitteratur:

615 sider før endringer (ifl Leganto). 609 sider etter endring

ENDRINGSFORSLAG TIL LITTERATUR

I dette skjemaet fyller du inn eventuelle endringer du ønsker å foreslå, med virkning fra og med **HØSTEN 2022**.

Husk at totalt antall sider i hovedlitteraturen må være innenfor sidetallsnormen: maksimalt 40 sider pr studiepoeng for emner 1.-3. studieår og 60 sider per studiepoeng for emner på 4.-5. studieår. Forslag som overstiger sidetallsnormen utover det rimelige vil ikke bli vedtatt av PMR. For at studieårsansvarlig skal innstille forslag til endringer må antall sidetall i hovedlitteraturen påføres skjemaet.

Skjemaet må returneres til undervisningsplanlegger for ditt emne innen **11. APRIL 2022** på e-post

Emnekode: JUS4211	Fagområde: Sivilprosess
Navn på ansvarlig faglærer: Maria Astrup Hjort	
Forslag til endring i litteratur (både hovedlitteratur, støttelitteratur og tilleggslitteratur. Merk at det kun er hovedlitteratur som omfattes av sidetallsnormen. Antall sidetall må fylles inn): 1. Jørgen Aalls bok «Rettsstat og menneskerettigheter: en innføring i vernet om individets sivile og politiske rettigheter etter den norske forfatning og etter den europeiske menneskerettighetskonvensjon» fra 2018 går ut, og inn kommer et kompendium. Kompendiet inneholder kapittel 17 i Jørgen Aalls nye bok «Rettsstat og menneskerettigheter 1: en innføring i vernet om individets sivile og politiske rettigheter» fra 2022. 2. Jo Hovs bok «Rettergang i sivile saker» fra 2019 settes inn som et tredje alternativ ved siden av Robberstad og Backers bøker. Som en merknad til Hovs bok skal det stå: «Hovedlitteratur. Alternativ 3. Kapittel 18.5.5.4, 18.5.5.5, 18.6.7, kapittel 42 og petitavsnitt inngår ikke. Boken trenger oppdatering.» 3. I Robberstads og Backers bøker står det som merknad: «(Alternativ til Inge Lorange Backer, Norsk Sivilprosess, 2015)» og «(Alternativ til Anne Robberstad, Sivilprosess, 4. utg., 2018)». Disse delene av merknadene kan nå strykes. 4. I og med at Hovs bok nå er satt inn som hovedlitteratur, er det ikke samme behovet for å synliggjøre hvilken litteratur som dekker læringskravene. Dermed kan overskriften «Sivilprosess. Tilleggslitteratur. Litteratur som dekker læringskravene» tas vekk og de bøkene som står på denne listen, kan innarbeides kronologisk i den generelle listen over tilleggslitteratur. 5. Under tilleggslitteratur kan du sette inn Petter Omland og Vebjørn Wold: «I rimelighetens navn. Finansforetakenes betalingsøksmål mot forbrukere og EØS-forbrukerrettens prosessuelle side» fra «Festskrift Jussbuss 50 år», 2021, s. 68-88. Artikkelen er tilgjengelig her https://foreninger.uio.no/jussbuss/publikasjoner/jussbuss-50-ar/i%20rimelighetenes%20navn.pdf. La meg dobbeltsjekke rettigheter osv., men jeg tror det skal være uproblematisk, i og med at artikkelen ligger åpent ute.	

Forslag til internasjonale rettskilder og/eller fremmedspråklig litteratur:

Forslag til rettskilder/litteratur som vil bedre kjønnsmessig balanse i faget/emnet. Er det aktuelle kjønnsperspektiv som kan inkluderes i faget?:

Totalt antall sider hovedlitteratur:

Foreslåtte endringer til fagbeskrivelse JUS1280

Style Definition: Normal: Font: (Default) Calibri, (Asian) Chinese (PRC), Space After: 10 pt, Line spacing: Multiple 1,15 li

Fagbeskrivelse

Når et rettsforhold har tilknytning til mer enn ett land, må man ofte velge hvilket av de aktuelle lands rett som kommer til anvendelse på rettsforholdet. Den internasjonale privatrett er de rettsregler og prinsipper som avgjør dette rettsvalget. Bakgrunnsretten er avgjørende for utformingen av partenes rettigheter og forpliktelser, derfor må hver vurdering av et internasjonalt rettsforhold begynne med spørsmålet om lovvalget. Lovvalget avhenger av hvilket lands internasjonal privatrett som anvendes, derfor kan spørsmålet besvares først etter at man har identifisert hvilket lands domstol som har vernetting. Kurset gir deg verktøyet til å identifisere hvilket lands domstol som har vernetting og hvilket lands rett som skal anvendes på et internasjonalt rettsforhold.

Læringskrav for JUR1280 - bachelor-emnet på 10 studiepoeng (for jusstudenter og jurister)

Kunnskap

Studenten skal ha kunnskap om:

- Den internasjonalprivatrettslige metode:
 - Hensyn bak den internasjonale privatretten;
 - Forholdet mellom den individualiserende metode og faste vernetings- og lovvalsregler;
 - Betydningen av kvalifikasjon og tilknytningsfaktorer;
 - Internasjonalt preseptoriske regler og ordre public;
- Forholdet mellom EU-internasjonal privatrett og norsk internasjonal privatrett;
- Norske domstolers internasjonale kompetanse;
- Rettsvalget i kontraktsretten, personretten, familieretten og arveretten, kontraktsretten og erstatningsretten.

Formatted: Font: Not Bold

Formatted: Heading 3, None, Space Before: 0 pt, After: 0 pt

Formatted: Indent: Left: 1,16 cm, Outline numbered + Level: 1 + Numbering Style: Bullet + Aligned at: 0,63 cm + Tab after: 1,27 cm + Indent at: 1,27 cm

Formatted: Indent: Left: 2,96 cm, Outline numbered + Level: 2 + Numbering Style: Bullet + Aligned at: 1,9 cm + Tab after: 2,54 cm + Indent at: 2,54 cm

Formatted: Indent: Left: 1,16 cm, Outline numbered + Level: 1 + Numbering Style: Bullet + Aligned at: 0,63 cm + Tab after: 1,27 cm + Indent at: 1,27 cm

Formatted: Indent: Left: 1,16 cm, Outline numbered + Level: 1 + Numbering Style: Bullet + Aligned at: 0,63 cm + Tab after: 1,27 cm + Indent at: 1,27 cm

Ferdigheter

Studenten skal kunne:

- Identifisere hvilke rettskilder som er relevante når et rettsforhold har internasjonale elementer;
- Analysere et internasjonalt rettsforhold med det formål å finne ut hvilke elementer som gjør det mulig å identifisere hvilket lands rett som skal anvendes som bakgrunnsrett;
- Vurdere betydningen av rettsregler som ikke stammer fra nasjonale eller folkerettslige kilder og vurdere hvilke konsekvenser deres anvendelse har;
- Vurdere når og i hvilken utstrekning ulike hensyn kan begrense anvendelsen av fremmed rett: eller anerkjennelsen av utenlandske avgjørelser;

Generell kompetanse

Studenten skal kunne:

- Utrede relevante juridiske spørsmål i advokatfirmaer, bedrifter, forvaltningsorganer eller domstoler som befatter seg med rettsforhold som har internasjonale elementer;
- Ved skriving av internasjonale kontrakter, ha evne til å vurdere i hvilken utstrekning partene kan regulere sine interesser fritt, og i hvilken utstrekning de må ta hensyn til nasjonale eller internasjonale regler, og i så fall hvilke;
- Forstå relevansen av norsk rett og hvilket forhold norsk rett har til andre lands rettssystemer.

Formatted: Font: Not Bold

Formatted: Heading 3, None, Space Before: 0 pt, After: 0 pt

Formatted: Indent: Left: 1,16 cm, Outline numbered + Level: 1 + Numbering Style: Bullet + Aligned at: 0,63 cm + Tab after: 1,27 cm + Indent at: 1,27 cm

Formatted: Indent: Left: 1,16 cm, Space After: 7,5 pt, Outline numbered + Level: 1 + Numbering Style: Bullet + Aligned at: 0,63 cm + Tab after: 1,27 cm + Indent at: 1,27 cm

Formatted: Font: Not Bold

Formatted: Heading 3, None, Space Before: 0 pt, After: 0 pt

Formatted: Indent: Left: 1,16 cm, Outline numbered + Level: 1 + Numbering Style: Bullet + Aligned at: 0,63 cm + Tab after: 1,27 cm + Indent at: 1,27 cm

Foreslåtte endringer til hovedlitteratur JUS1280

BOK **Internasjonal privatrett : på formuerettens område**
Cordero-Moss, Giuditta2. utgaveUniversitetsforlaget2021Totalt antall sider 450 sider
Merk: skal følgende kapitler utelates: 7, 8, 9, 10, 12 og 17 (totalt ~~ca 400~~antall sider 321)
Cordero-Moss, Giuditta «Vanlig bosted, tidspunktet for vurderingen, norske myndigheters
jurisdiksjon til å behandle sak om omsorgsovertagelse, Haagkonvensjonen av 1996 – HR-2022-207-
A», Nytt i Privatretten, 1/2022 (totalt antall sider 4)
Cordero-Moss, Giuditta «Den norske rettsorden (ordre public), familiegjennforening og barneekteskap
- høyesteretts kjennelse HR-2021-1345-A», Nytt i Privatretten, 3/2021 (totalt antall sider 4)

Style Definition: Normal: Font: (Default) Calibri, (Asian) Chinese (PRC), Space After: 10 pt, Line spacing: Multiple 1,15 li

Formatted: brief-citation-data, Font: Calibri, 11 pt, Font color: Auto

Formatted: semibold-text, Font: Calibri, 11 pt, Not Bold, Not Italic, Font color: Auto

Formatted: Space After: 0 pt, Line spacing: 1,5 lines, Pattern: Clear

Formatted: ng-binding, Font: Calibri, 11 pt, Not Italic, Font color: Auto

Formatted: Font: Calibri, 11 pt, Not Italic, Font color: Auto

Foreslåtte endringer til fagbeskrivelse JUS5280

Kunnskap

Studenten skal ha kunnskap om:

- Den internasjonalprivatrettslige metode:
 - Hensyn bak den internasjonale privatretten
 - Forholdet mellom den individualiserende metode og faste lovvalsregler;
 - Betydningen av kvalifikasjon og tilknytningsfaktorer;
 - Internasjonalt preseptoriske regler og ordre public;
- Forholdet mellom EU-internasjonal privatrett og norsk internasjonal privatrett;
- Forholdet mellom internasjonal privatrett og voldgift;
- Norske domstolars internasjonale kompetanse;
- Anerkjennelse og fullbyrdelse i Norge av utenlandske dommer og voldgiftsavgjørrelser;
- Rettsvalget i kontraktsretten, tingsretten, personretten, selskapsretten, erstatningsretten, personretten, familieretten og arveretten, kontraktsretten, erstatningsretten og tingsretten.

Ferdigheter

Studenten skal kunne:

- Identifisere hvilke rettskilder som er relevante når et rettsforhold har internasjonale elementer;
- Analysere et internasjonalt rettsforhold med det formål å finne ut hvilke elementer som gjør det mulig å identifisere hvilket lands domstoler som har domsmyndighet;
- Analysere et internasjonalt rettsforhold med det formål å finne ut hvilke elementer som gjør det mulig å identifisere hvilket lands rett som skal anvendes som bakgrunnsrett;

Formatted: Font: Helvetica-Neue

Formatted: Line spacing: Multiple 1,15 li

Formatted: Indent: Left: 1,16 cm, Outline numbered + Level: 1 + Numbering Style: Bullet + Aligned at: 0,63 cm + Tab after: 1,27 cm + Indent at: 1,27 cm

Formatted: Indent: Left: 2,96 cm, Outline numbered + Level: 2 + Numbering Style: Bullet + Aligned at: 1,9 cm + Tab after: 2,54 cm + Indent at: 2,54 cm

Formatted: Indent: Left: 1,16 cm, Outline numbered + Level: 1 + Numbering Style: Bullet + Aligned at: 0,63 cm + Tab after: 1,27 cm + Indent at: 1,27 cm

Formatted: Font: Helvetica-Neue

Formatted: Indent: Left: 1,16 cm, Outline numbered + Level: 1 + Numbering Style: Bullet + Aligned at: 0,63 cm + Tab after: 1,27 cm + Indent at: 1,27 cm

Formatted: Font: Helvetica-Neue

Formatted: Font: Helvetica-Neue

Formatted: Font: Helvetica-Neue

Formatted: Font: Helvetica-Neue

Formatted: Line spacing: Multiple 1,15 li

Formatted: Indent: Left: 1,16 cm, Outline numbered + Level: 1 + Numbering Style: Bullet + Aligned at: 0,63 cm + Tab after: 1,27 cm + Indent at: 1,27 cm

- Analysere når en utenlandsk dom eller voldgiftsavgjørelse kan anerkjennes or fullbyrdes i Norge;
- Vurdere betydningen av rettsregler som ikke stammer fra nasjonale eller folkerettslige kilder og vurdere hvilke konsekvenser deres anvendelse har;
- Vurdere når og i hvilken utstrekning ulike hensyn kan begrense anvendelsen av fremmed rett eller anerkjennelsen av utenlandske avgjørelser;
- Vurdere i hvilken utstrekning den internasjonalprivatrettslige metode anvendes ulikt avhengig av om tvisten avgjøres av en domstol eller ved voldgift

Generell kompetanse

Studenten skal kunne:

- Utføre relevant juridisk arbeid i advokatfirmaer, bedrifter, forvaltningsorganer eller domstoler som befatter seg med rettsforhold som har internasjonale elementer;
- Ved skrijving av internasjonale kontrakter, ha evne til å vurdere i hvilken utstrekning partene kan regulere sine interesser fritt, og i hvilken utstrekning de må ta hensyn til nasjonale eller internasjonale regler, og i så fall hvilke;
- Ved internasjonale privatrettslige tvister, ha evne til å vurdere hvilke tvisteløsningsformer som er tilgjengelige og hva dette innebærer for valg av retten som skal anvendes på det materielle forholdet;
- Ved internasjonale privatrettslige tvister, ha evne til å vurdere om en utenlandsk dom eller voldgiftsavgjørelse kan anerkjennes og fullbyrdes i Norge;
- Forstå relevansen av norsk rett og hvilket forhold norsk rett har til andre lands rettssystemer.

Formatted: Font: Helvetica-Neue

Formatted: Indent: Left: 1,16 cm, Outline numbered + Level: 1 + Numbering Style: Bullet + Aligned at: 0,63 cm + Tab after: 1,27 cm + Indent at: 1,27 cm

Formatted: Line spacing: Multiple 1,15 li

Formatted: Indent: Left: 1,16 cm, Outline numbered + Level: 1 + Numbering Style: Bullet + Aligned at: 0,63 cm + Tab after: 1,27 cm + Indent at: 1,27 cm

Formatted: Font: Helvetica-Neue

Formatted: Indent: Left: 1,16 cm, Outline numbered + Level: 1 + Numbering Style: Bullet + Aligned at: 0,63 cm + Tab after: 1,27 cm + Indent at: 1,27 cm

Emnekode: JUS5280	Fagområde: Internasjonal Privatrett
Navn på ansvarlig faglærer: Giuditta Cordero-Moss	
Forslag til læringskrav Kunnskap Studenten skal ha kunnskap om: • Den internasjonaltprivatrettslige metode: ◦ Hensyn bak den internasjonale privatretten ◦ Forholdet mellom den individualiserende metode og faste lovvalsregler; ◦ Betydningen av kvalifikasjon og tilknytningsfaktorer; ◦ Internasjonalt preseptoriske regler og ordre public; • Forholdet mellom EU-internasjonal privatrett og norsk internasjonal privatrett; • Forholdet mellom internasjonal privatrett og voldgift; • Norske domstolars internasjonale kompetanse; • Anerkjennelse og fullbyrdelse i Norge av utenlandske dommer og voldgiftsavgjørelser; • Rettsvalget i personretten, selskapsretten, familieretten, arveretten, kontraktsretten, erstatningsretten og tingsretten. Ferdigheter Studenten skal kunne: • Identifisere hvilke rettskilder som er relevante når et rettsforhold har internasjonale elementer; • Analysere et internasjonalt rettsforhold med det formål å finne ut hvilke elementer som gjør det mulig å identifisere hvilket lands domstoler som har domsmyndighet; • Analysere et internasjonalt rettsforhold med det formål å finne ut hvilke elementer som gjør det mulig å identifisere hvilket lands rett som skal anvendes som bakgrunnsrett;	

- Analysere når en utenlandsk dom eller voldgiftsavgjørelse kan anerkjennes or fullbyrdes i Norge;
- Vurdere betydningen av rettsregler som ikke stammer fra nasjonale eller folkerettslige kilder og vurdere hvilke konsekvenser deres anvendelse har;
- Vurdere når og i hvilken utstrekning ulike hensyn kan begrense anvendelsen av fremmed rett eller anerkjennelsen av utenlandske avgjørelser;
- Vurdere i hvilken utstrekning den internasjonalprivatrettslige metode anvendes ulikt avhengig av om tvisten avgjøres av en domstol eller ved voldgift

Generell kompetanse

Studenten skal kunne:

- Utføre relevant juridisk arbeid i advokatfirmaer, bedrifter, forvaltningsorganer eller domstoler som befatter seg med rettsforhold som har internasjonale elementer;
- Ved skriving av internasjonale kontrakter, ha evne til å vurdere i hvilken utstrekning partene kan regulere sine interesser fritt, og i hvilken utstrekning de må ta hensyn til nasjonale eller internasjonale regler, og i så fall hvilke;
- Ved internasjonale privatrettslige tvister, ha evne til å vurdere hvilke tvisteløsningsformer som er tilgjengelige og hva dette innebærer for valg av retten som skal anvendes på det materielle forholdet;
- Ved internasjonale privatrettslige tvister, ha evne til å vurdere om en utenlandsk dom eller voldgiftsavgjørelse kan anerkjennes og fullbyrdes i Norge;
- Forstå relevansen av norsk rett og hvilket forhold norsk rett har til andre lands rettssystemer.

Forslag til litteratur

Hovedlitteratur

Cordero-Moss, Giuditta 2. utgave Universitetsforlaget 2021

Merk: Hele boken (totalt antall sider 580)

Cordero-Moss, Giuditta «Vanlig bosted, tidspunktet for vurderingen, norske myndigheters jurisdiksjon til å behandle sak om omsorgsovertagelse, Haagkonvensjonen av 1996 – HR-2022-207-A», *Nytt i Privatretten*, 1/2022 (totalt antall sider 4)

Cordero-Moss, Giuditta «Den norske rettsorden (*ordre public*), familiegjensforening og barneekteskap - høyesteretts kjennelse HR-2021-1345-A», *Nytt i Privatretten*, 3/2021 (totalt antall sider 4)

Støttelitteratur

Om internasjonal privatrett generelt:

Utredning om formuerettslige lovvalgsregler,

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing---enpersonsutredning-om-formuerettslige-lovvalgsregler/id2611666/>

Giuditta Cordero-Moss, Norsk ordre public som skranke for internasjonale kommersielle kontrakter, Universitetsforlaget 2018, <https://www.idunn.no/norsk-ordre-public>

Om internasjonal kontraktsrett i EU:

Report on the Convention on the law applicable to contractual obligations by Mario Giuliano, Professor, University of Milan, and Paul Lagarde, Professor, University of Paris I , *Official Journal C 282* , 31/10/1980 P. 0001 – 0050 [http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31980Y1031\(01\):EN:HTML](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31980Y1031(01):EN:HTML)

COM (2002) 654(01), GREEN PAPER on the conversion of the Rome Convention of 1980 on the law applicable to contractual obligations into a Community instrument and its modernization, s. 1-46 <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52002DC0654&from=EN>

British Institute for International and Comparative Law Study on the question of effectiveness of an assignment or subrogation of a claim against third parties and the priority of the assigned or subrogated claim over a right of another person, 2012, http://ec.europa.eu/justice/civil/files/report_assignment_en.pdf

Om internasjonal erstatningsrett i EU og i USA:

COM (2003) 427(01), Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL ON THE LAW APPLICABLE TO NON-CONTRACTUAL OBLIGATIONS ("ROME II") Explanatory memorandum, s. 1-40 <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52003PC0427:EN:HTML>

British Institute of International and Comparative Law (BIICL), Study on the Rome II Regulation (EC) 864/2007 on the law applicable to non-contractual obligations <https://www.biicl.org/publications/study-on-the-rome-ii-regulation-ec-8642007-on-the-law-applicable-to-non-contractual-obligations>

P.J. Kozyris, Rome II: Tort Conflict on the Right Track! A Postscript to Symeon Symeonides' "Missed Opportunity", *The American Journal of Comparative Law* 2008, s. 471-497 (finnes på Heinonline på Oria)

Xandra E. Kramer, The Rome II Regulation on the Law Applicable to Non-Contractual Obligations: The European private international law tradition continued, *Nederlands Internationaal Privaatrecht (NIPR)* 2008, no. 4, s. 414 – 424. [http://repub.eur.nl/res/pub/14226/2008%20Rome%20II%20Regulation%20-%20NIPR%20\(Kramer\).pdf](http://repub.eur.nl/res/pub/14226/2008%20Rome%20II%20Regulation%20-%20NIPR%20(Kramer).pdf)

Symeon Symeonides, The American Revolution and the European Evolution in Choice of Law: Reciprocal Lessons, *Tulane Law Review*, Vol. 82, No. 5, 2008, s. 1-51, http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1104284

Symeon Symeonides, Rome II and Tort Conflicts: A Missed Opportunity, *American Journal of Comparative Law*, Vol. 56, 2008, s.1-46, http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1031803

Peter Arnt Nielsen, Libel Tourism from a European Perspective, *Essays in Honour of Michael Bogdan*, Juristförlaget i Lund 2013, s. 387-399

Om internasjonal selskapsrett (soft law):

GEDIP Draft rules on the law applicable to companies and other bodies, <https://www.gedip-egpil.eu/documents/Milan%202016/GEDIPs%20Proposal%20on%20Companies.pdf>

Om internasjonale familierett og arverett i EU:

http://ec.europa.eu/justice/civil/family-matters/index_en.htm

Om Luganokonvensjonen og Brussel I:

C 319 (23/12/2009), Explanatory report from Prof Fausto Pocar on the Convention on jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in civil and commercial matters, signed in Lugano on 30 October 2007, s.1-56, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2009:319:0001:0056:EN:PDF>

Peter Arnt Nielsen, The new Brussels I Regulation, *Common Market Law Review* 50, 2013, s. 503-528

Study JLS/C4/2005/03 I, Report on the Application of the Regulation Brussels I in the Member States presented by Burkhard Hess, Thomas Pfeiffer and Peter Schlosser, http://ec.europa.eu/civiljustice/news/docs/study_application_brussels_1_en.pdf

Rapporten til Brussel I 44/2001 (som Luganokonvensjonen er basert på): Proposal for a COUNCIL REGULATION (EC) on jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in civil and commercial matters (presented by the Commission) EXPLANATORY MEMORANDUM, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM:1999:0348:FIN>

Om internasjonal privatrett i Norden:

Michael Bogdan, Concise Introduction to EU Private International Law, 2019

Michael Bogdan, Michael Hellner, Svensk internationell privat- og processrätt, Stockholm 2020

Ketilbjørn Herts, Joseph Lookofsky, International privatret – på formuerettens område, København 2015

Nyttige lenker:

Rapporter om rettspraksis om Luganokonvensjonen:

http://www.regjeringen.no/nb/dep/jd/tema/andre/Europeisk_justissamarbeid/Luganokonvensjonen.html?id=417248

Den europeiske Kommisjonens portal om justissamarbeid gir en fin oversikt over det europeiske regelverk innenfor internasjonal privatrett:

http://ec.europa.eu/justice/civil/index_en.htm

Ulike publikasjoner om internasjonal privatrett i regi av

EU: http://ec.europa.eu/justice/civil/document/index_en.htm

Database with summaries in English of over 2300 judgments that were rendered between 1 March 2002 and 31 December 2015 concerning the Brussels I (Brussels I Recast), Brussels IIa, Maintenance, Rome I and Rome II Regulations and the Hague Maintenance Protocol in the Court of Justice of the European Union and in Belgium, Germany, England and Wales, Italy, Poland, Scotland and Spain.

The EUPILLAR Database, established and maintained by the University of Aberdeen, is available at <https://w3.abdn.ac.uk/clsm/eupillar/#/home>.

Nyheter, artikler og kommentarer innenfor europeisk internasjonal privatrett finnes på <http://www.conflictoflaws.net/>

Hjemmesiden til Haag-konferansen samler alle internasjonalprivatrettslige konvensjoner som er laget i regi av Haag-konferansen, samt oversikt over hvilke and som har signert og ratifisert dem og publikasjoner utgitt av konferansen i forbindelse med disse konvensjoner: <http://www.hcch.net>

The European Group for Private International Law fungerer som høringsinstans for EUs internasjonalprivatrettslige rettsakter og publiserer dokumenter som danner grunnlag for EUs lovgivning på området: <https://gedip-egpil.eu/en/documents/#nav-mobile>

Foreslåtte endringer til hovedlitteratur JUS5280

BOK Internasjonal privatrett : på formuerettens område
 Cordero-Moss, Giuditta 2. utgave Universitetsforlaget 2021 Totalt
 Merk: Hele boken (totalt antall sider 450580)

Cordero-Moss, Giuditta «Vanlig bosted, tidspunktet for vurderingen, norske myndigheters
 jurisdiksjon til å behandle sak om omsorgsovertagelse, Haagkonvensjonen av 1996 – HR-2022-207-
 A», Nytt i Privatretten, 1/2022 (totalt antall sider 4)

Cordero-Moss, Giuditta «Den norske rettsorden (ordre public), familiegjennforening og barneekteskap
 - høyesteretts kjennelse HR-2021-1345-A», Nytt i Privatretten, 3/2021 (totalt antall sider 4)

Style Definition: Normal: Font: (Default) Calibri, (Asian)
 Chinese (PRC), Space After: 10 pt, Line spacing: Multiple
 1,15 li

Formatted: brief-citation-data, Font: Calibri, 11 pt, Font
 color: Auto

Formatted: ng-binding, Font: Calibri, 11 pt, Italic, Font
 color: Custom Color(RGB(68;68;68))

Formatted: Space After: 0 pt, Line spacing: 1,5 lines,
 Pattern: Clear

Formatted: ng-binding, Font: Calibri, 11 pt, Italic, Font
 color: Custom Color(RGB(68;68;68))

Formatted: Font: Calibri, 11 pt

Formatted: Font: Arial, Bold, Font color: Gray-87.5%,
 Norwegian (Bokmål)

Formatted: Colorful List - Accent 11, Space After: 5 pt,
 No widow/orphan control, Don't adjust space between
 Latin and Asian text, Don't adjust space between Asian
 text and numbers

ENDRINGSFORSLAG TIL LITTERATUR

I dette skjemaet fyller du inn eventuelle endringer du ønsker å foreslå, med virkning fra og med **HØSTEN 2022**.

Husk at totalt antall sider i hovedlitteraturen må være innenfor sidetallsnormen: maksimalt 40 sider pr studiepoeng for emner 1.-3. studieår og 60 sider per studiepoeng for emner på 4.-5. studieår. Forslag som overstiger sidetallsnormen utover det rimelige vil ikke bli vedtatt av PMR. For at studieårsansvarlig skal innstille forslag til endringer må antall sidetall i hovedlitteraturen påføres skjemaet.

Skjemaet må returneres til undervisningsplanlegger for ditt emne innen **11. APRIL 2022** på e-post

Emnekode: JUR1511/JUS5511	Fagområde:Arbeidsrett – den individuelle del
Navn på ansvarlig faglærer: Marianne Jenum Hotvedt	
Forslag til endring i litteratur (både hovedlitteratur, støttelitteratur og tilleggslitteratur. Merk at det kun er hovedlitteratur som omfattes av sidetallsnormen. Antall sidetall må fylles inn): Boken som er den sentrale delen av hovedlitteraturen, Skjønberg/Hognestad/Hotvedt, Individuell arbeidsrett, 2. utg, kommer i ny utgave til høsten. Det foreslås derfor å erstatte 2. utgaven med ny kommende utgave både for JUR1511 og JUS5511. Siden ansvarlig faglærer er en av bokens forfattere, er det innhentet en vurdering av fra Johann Mulder, faglærer i emnet (vedlagt). Sidetallsangivelser vil sendes inn når manuset til den nye utgaven er satt i bokside-format.	
Forslag til internasjonale rettskilder og/eller fremmedspråklig litteratur:	

Forslag til rettskilder/litteratur som vil bedre kjønnsmessig balanse i faget/emnet. Er det aktuelle kjønnsperspektiv som kan inkluderes i faget?:

Totalt antall sider hovedlitteratur:

Till den det berör

Dato: 1. april 2022

Yttrande över Alexander Ness Skjønberg, Eirik Hognestad och Marianne Jenum Hotvedt, Individuell arbeidsrett, 2. utg. 2017

Ombedd att uttala mig om ovan nämnda läroboks lämplighet till kursen Arbeidsrett – den individuelle del (JUR1511/JUS5511) vill jag anföra följande.

Boken Individuell arbeidsrett är den i särklass mest heltäckande och djupgående på temat i norsk arbeidsrettslitteratur. Det kanske finns några alternativa läromedel, men de når inte samma djup eller omfång som Individuell arbeidsrett. Jan Fougner, Norsk arbeidsrett, 2019, är en ambitiös och omfattande framställning över norsk, huvudsakligen individuell, arbeidsrett. Den har emellertid allvarliga och betydande brister avseende såväl metod som materiell rätt och är helt utesluten som lärobok i akademiska studier. Marion Holte Hirst og Sven Ivar Lønneid, Arbeidsrett i ett nøtteskall, 3. utg. 2021, är, som titeln antyder, en översiktlig introduktionsbok i ämnet. Arne Fanebust, Innføring i arbeidsrett. Den individuelle del, 4. utg. 2015, kunde vara ett bra alternativ på bachelornivå, men är föråldrad. Gerd Engelsrud, Styring og vern, 6. utg. 2017, och Ingeborg Moen Borgerud og Mona Næss, Arbeidsrett. Omstilling, nedbemanning og virksomhetsoverdragelse i offentlig sektor, 2. utg. 2019, är båda, som framgår av titlarna, särskilt riktade mot offentlig sektor.

Nackdelen med Individuell arbeidsrett är möjligen att den är något gammal, men med bokens övriga kvaliteter kan denna brist avhjälpas med undervisningen. En ny upplaga är under utarbetande och beräknas vara färdig i augusti 2022.

Malmö dag som ovan

Johann Mulder
professor, jur.dr.
profilansvarlig arbeidsrett og arbeidslivsspørsmål
ansvarlig faglærer kollektiv arbeidsrett

ENDRINGSFORSLAG TIL LITTERATUR

I dette skjemaet fyller du inn eventuelle endringer du ønsker å foreslå, med virkning fra og med **HØSTEN 2022**.

Husk at totalt antall sider i hovedlitteraturen må være innenfor sidetallsnormen: maksimalt 40 sider pr studiepoeng for emner 1.-3. studieår og 60 sider per studiepoeng for emner på 4.-5. studieår. Forslag som overstiger sidetallsnormen utover det rimelige vil ikke bli vedtatt av PMR. For at studieårsansvarlig skal innstille forslag til endringer må antall sidetall i hovedlitteraturen påføres skjemaet.

Skjemaet må returneres til undervisningsplanlegger for ditt emne innen **11. APRIL 2022** på e-post

Emnekode: JUS5061	Fagområde: Valemne
Navn på ansvarlig faglærer: Jørn Øyrehagen Sunde	
Forslag til endring i litteratur (både hovedlitteratur, støttelitteratur og tilleggslitteratur. Merk at det kun er hovedlitteratur som omfattes av sidetallsnormen. Antall sidetall må fylles inn): Eg ønskjer å halda fast ved følgjande deler av pensum frå hausten 2021for hausten 2022 (130 ider): - Arnfinn Bårdsen, «Å forstå og bli forstått – Om klart språk i domstolene», <i>Festskrift til Stefan Lindskog</i>, Jure Förlag 2018: 87-99 (13 sider): festskrift-til-stefan-lindskog--a-forsta-og-bli-forstatt-ved-arnfinn-bardsen.pdf (domstol.no) - R.V. Fjeld, M. Jenssen, T. Mowatt, T. Kjarterud, <i>Anbefalinger om domsskriving</i>, DAs rapportserie 1/2015, 60 sider - L. Epstein, Lee, "Some Thoughts on the Study of Judicial Behavior", <i>William & Mary Law Review</i> 57 2016: 2017-2073 (57 sider) Eg ønskjer å ta bort følgjande deler av pensum hausten 2021 (132 sider): - A. Barak, "On judging", <i>Judges as Guardians of Constitutionalism and Human Rights</i> (M. Scheining, H. Krunke, M. Aksenova red.), Edward Elgar Publishing, 2016: 27-49 (23 sider) - A. Løvlie, "Fakta og juss", <i>Juridisk metode og tenkemåte</i> (A.P. Høgberg og J.Ø. Sunde red.), Universitetsforlaget, 2019: 135-172 (38 sider) - A.P. Høgberg, «Domstolspraksis som rettskildefaktor», <i>Juridisk metode og tenkemåte</i> (A.P. Høgberg og J.Ø. Sunde red.), Universitetsforlaget, 2019: 259-292 (34 sider) - A. Jakab, A. Dyevre, G. Itzcovitch, "Conclusions", <i>Comparative Constitutional Reasoning</i> (A. Jakab, A. Dyevre, G. Itzcovitch red.), Cambridge University Press, 2017:	

761-797 (37 sider)

Eg ønskjer å leggja til følgjande bøker og artiklar til pensum for hausten 2022 (201 sider):

- Geoffrey Samuels, *A Short Introduction to Judging and to Legal Reasoning*, Elgar 2016 1-165
- Krokan, A. og R. Aarli, «Den digitale dommer. Om endring av arbeidsprosesser i domstolene», *Lov og Rett* 2020 s. 149-166 (17 sider)
- Aarli, R., «Digitale juridiske utdrag og utviklingen av norsk metodelære», *Lov og Rett* 2019 s. 640-658 (18 sider)

Nytt foreslått pensum (hovudlitteratur) for hausten 2022 er dermed:

- Arnfinn Bårdsen, «Å forstå og bli forstått – Om klart språk i domstolene», *Festskrift til Stefan Lindskog*, Jure Förlag 2018: 87-99 (13 sider): [festskrift-til-stefan-lindskog-a-forsta-og-bli-forstatt-ved-arnfinn-bardsen.pdf](https://www.domstol.no/festskrift-til-stefan-lindskog-a-forsta-og-bli-forstatt-ved-arnfinn-bardsen.pdf) (domstol.no)
- R.V. Fjeld, M. Jenssen, T. Mowatt, T. Kjarterud, *Anbefalinger om domsskriving*, DAs rapportserie 1/2015, 60 sider
- L. Epstein, Lee, “Some Thoughts on the Study of Judicial Behavior”, *William & Mary Law Review* 57 2016: 2017-2073 (57 sider)
- Geoffrey Samuels, *A Short Introduction to Judging and to Legal Reasoning*, Elgar 2016 1-165
- Krokan, A. og R. Aarli, «Den digitale dommer. Om endring av arbeidsprosesser i domstolene», *Lov og Rett* 2020 s. 149-166 (17 sider)
- Aarli, R., «Digitale juridiske utdrag og utviklingen av norsk metodelære», *Lov og Rett* 2019 s. 640-658 (18 sider)

Forslag til internasjonale rettskilder og/eller fremmedspråklig litteratur:

- Geoffrey Samuels, *A Short Introduction to Judging and to Legal Reasoning*, Elgar 2016 1-165

Forslag til rettskilder/litteratur som vil bedre kjønnsmessig balanse i faget/emnet. Er det aktuelle kjønnsperspektiv som kan inkluderes i faget?:

- Krokan, A. og R. Aarli, «Den digitale dommer. Om endring av arbeidsprosesser i domstolene», *Lov og Rett* 2020 s. 149-166 (17 sider)
- Aarli, R., «Digitale juridiske utdrag og utviklingen av norsk metodelære», *Lov og Rett* 2019 s. 640-658 (18 sider)

Totalt antall sider hovedlitteratur:

331

Det foreslåtte pensum er 69 sider for hausten 2022 enn det var for hausten 2021. Samla pensum er på 331 sider. Motivasjonen for pensumendringa er tilbakemeldingane frå studentane på kva deler av pensum dei følte var relevant, og kva dei sakna, som var teori som betre stod til den praktiske rettleiinga av Jenssen, Mowatt og Kjarterud. Boka til Samuels er meint å statta dette behovet. Dei to artiklane til Aarli er meint som eit supplement til Samuels gjennom å dekkja digitaliseringa av domstolsverksemda.

ENDRINGSFORSLAG TIL LITTERATUR

I dette skjemaet fyller du inn eventuelle endringer du ønsker å foreslå, med virkning fra og med **HØSTEN 2022**.

Husk at totalt antall sider i hovedlitteraturen må være innenfor sidetallsnormen: maksimalt 40 sider pr studiepoeng for emner 1.-3. studieår og 60 sider per studiepoeng for emner på 4.-5. studieår. Forslag som overstiger sidetallsnormen utover det rimelige vil ikke bli vedtatt av PMR. For at studieårsansvarlig skal innstille forslag til endringer må antall sidetall i hovedlitteraturen påføres skjemaet.

Skjemaet må returneres til undervisningsplanlegger for ditt emne innen **11. APRIL 2022** på e-post

Emnekode: JUS5940	Fagområde: Offentlige anskaffelser
Navn på ansvarlig faglærer: Finn Arnesen	
Forslag til endring i litteratur (både hovedlitteratur, støttelitteratur og tilleggslitteratur. Merk at det kun er hovedlitteratur som omfattes av sidetallsnormen. Antall sidetall må fylles inn): Hovedlitteratur skal være: Simen Hammersvik i Arnesen m.fl., Oversikt over EØS-retten (2022), kapittel 15 (73 sider) Regjeringen: Veileder til reglene om offentlige anskaffelser (367 sider) Halvard Haukeland Fredriksen: Høyesteretts dom i Fosen-Linjen: Stor ståhei om status quo? TfR 2020 s. 306 til 337 (30 sider) Kurt Weltzien i Kristian Jåtog Trygstad og Espen Bakken (red) Offentlige kontrakter – aktuelle tema (2020), Kapittel 9 Anskaffelser + arbeidsrett = sant? (18 sider) Kristian Jåtog Trygstad: Tildeling av offentlige kontrakter, 2. utg. (2017) del II, III og kapittel 19 (120 sider) Støttelitteratur, her føyes til: Marianne Dragsten: Anskaffelsesloven. Med forskrift. Kommentartutgave (2020)	

Forslag til internasjonale rettskilder og/eller fremmedspråklig litteratur:

Hammersvik i Arnesen m.fl., Agreement on the European Economic Area – a commentary (2018), Article 65(1) Public procurement

SUE ARROWSMITH, The Law of Public and Utilities Procurement: Regulation in the EU and UK Vol 2 3rd. Sweet & Maxwell. (2018)

Forslag til rettskilder/litteratur som vil bedre kjønnsmessig balanse i faget/emnet. Er det aktuelle kjønnsperspektiv som kan inkluderes i faget?:**Totalt antall sider hovedlitteratur:**

608